ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Γιώτα Κριλή

Μέρος 13ο

Εκείνες τις μέρες είχαν αυξηθεί οι βομβαρδιστικές επιθέσεις του εχθρού. Και ξαφνικά ήρθε και η οβίδα της πικρής οσμής και ο πανζουρλισμός των κραυγών. «Προσοχή! Προσοχή! Τ' αέρια! Τις μάσκες! Βάλτε τις μάσκες!» Τις φόρεσαν τρομαγμένοι. Οι διπλανοί τους, που έτυχε να είναι έξω από το αμπρί τους, κατέφτασαν ουρλιάζοντας με μάτια κλειστά ψάχνοντας για τις μάσκες τους. Έτρεξαν και τους βοήθησαν. Εκείνοι είχαν ήδη αναπνεύσει δηλητήριο και έβηχαν απελπισμένα.

- Φαίνεσαι σαν τέρας μ' αυτή τη γαϊδαρομουσούδα, είπε ο Αριστείδης κοιτάζοντας από τα θαμπά γυαλιά της μάσκας.

Κάποτε εξατμίστηκαν τα δακρυγόνα. Έβγαλαν τις μάσκες, όμως τα μάτια τους δάκρυζαν συνέχεια. Οι διπλανοί έφτυναν αίμα και πήγαν στο πρόχειρο νοσοκομείο.

- Ο Νικηταράς θα αυτοκτονούσε δω μέσα.

Στα σίγουρα. Είναι άνανδροι οι οχτροί μας, είπε ο Αριστείδης κι άρχισε να σιγοτραγουδάει:

Πού είσαι, μωρέ Νικηταρά, πο' χουν τα πόδια σου φτερά;
Μες στους κάμπους πας κοιμάσαι και τους Τούρκους δε φοβάσαι!

Σκέφτονταν τους κάμπους, τις μαγιάτικες μέρες, την ολάνθιστη φύση, τα κελαηδίσματα των πουλιών, το γαλάζιο ουρανό και η ζωή στα αμπριά γινόταν ανυπόφερτη. Οι φήμες ότι οι ανώτεροι στα επιτελεία καλοπερνούσαν έκαναν τα άνοστα φαγητά πιο αποκρουστικά. Και τα ψιθυρίσματα για την αποικιακή υπεροψία μερικών στελεχών των συμμαχικών στρατευμάτων αβγάταινε το σεκλέτι τους. Ένιωθαν ταπεινωμένοι. Κάθε μέρα η δυσαρέσκειά τους μεταβαλλόταν σε αγανάκτηση και η αγανάκτηση σε οργή.

*

Μια μέρα τους έφεραν καινούριες αλλαξιές και καθαρά εσώρουχα. Άλλαξαν χαρούμενοι και πέταξαν τα βρώμικα.

- Τώρα μπορούμε να πάμε για γαμπροί.

- Για σκέψου τούτες τις μέρες στο χωριό τα γαμπριάτικα θα ετοιμάζαμε.

- Με γεια, με γεια οι καινούριες στολές! ανέκραξε ο Γιώργης καθώς έμπαινε στο αμπρί.

- Καλώς τον παντογνώστη. Τι χαμπάρια;

- Να είναι γουρλήδικες. Δίνουν καθαρά ρούχα για να μη μολύνονται οι λαβωματιές. Σας ετοιμάζουν για μάχη.

- Μακάρι. Ξεφορτωθήκαμε κάμποση ψείρα.

Εκείνο το δειλινό δόθηκε η διαταγή για την εξόρμηση και τους ενθουσίασε. Ταράχτηκαν τα χαρακώματα από τις ζητωκραυγές, τα εμβατήρια και τα τραγούδια. Ετοιμάζονταν χαρούμενοι. Ήταν νύχτα αγρύπνιας, νύχτα προσευχής, νύχτα αισιοδοξίας. Καθάρισαν τα μάνλιχερ, γυάλισαν τις ξιφολόγχες, φίλησαν τα φυλαχτάρια. Επιτέλους! Ήγγικεν η ώρα. Έφθασε η ώρα που θα πολεμούσαν. Θα έδειχναν τη γενναιότητά τους, τη φιλοπατρία τους, την αρετή τους.

Συγκεντρώθηκαν στις καθορισμένες θέσεις τους. Ο Νικήτας με τον Αριστείδη ήταν στο κέντρο με τη Μεραρχία Αρχιπελάγους. Ανατολικά στη δεξιά πτέρυγα, ήταν η Μεραρχία της Κρήτης, και δυτικά στην αριστερά πτέρυγα, η Μεραρχία των Σερρών. Θα αντιμετώπιζαν τον εχθρό, την πέμπτη βουλγαρική Μεραρχία, που αποτελείτο από επτά συντάγματα και που ήταν ισχυρά ταμπουρωμένη στα χαρακώματα εκείνου του ανώμαλου απόκρημνου εδάφους των βουνών και λόφων. Οι Έλληνες είχαν με το μέρος τους τον καιρό. Ψιλόβρεχε και οι συννεφιά εμπόδιζε τα εχθρικά παρατηρητήρια να έχουν καλή ορατότητα.

Περασμένα μεσάνυχτα, τα κανόνια του Συμμαχικού πυροβολικού άρχισαν σφοδρή επίθεση στις βουλγαρικές θέσεις. Το γλυκοχάραμα ακούστηκε το σάλπισμα της διαταγής. «Ταρατατά, τατατά, τα....» και μεμιάς οι πολεμιστές εξόρμησαν ασυγκράτητοι φωνάζοντας «Αέραααα! Αέραααα!». Οι αξιωματικοί μπροστά με το πιστόλι στο χέρι.

Ήταν τέτοια η φόρα τους που ούτε τα συρματοπλέγματα, ούτε τα χαρακώματα, ούτε το μανιώδες πυρ του εχθρού τούς αναχαίτιζε. Ρίχτηκαν αστραπιαία στα εχθρικά χαρακώματα και ξάφνιασαν τους Βούλγαρους. Εκείνοι πανικοβλήθηκαν και κλείστηκαν στα αμπριά τους. Εκεί τους έβρισκε ο θάνατος από τις χειροβομβίδες και τις ξιφολόγχες. Πολλοί παραδίδονταν χωρίς αντίσταση. Μέσα σε δυο ώρες περίπου ο ελληνικός στρατός είχε κατακτήσει τους λόφους του Σκρα ντι Λέγκεν, που σημαίνει Λίκνο εκ Βράχων, και τα γύρω υψώματα.

Όμως οι Έλληνες πολεμιστές δεν σταμάτησαν. Συνέχιζαν απτόητοι με την κεκτημένη ορμή τους, αψηφώντας το θάνατο, μεθυσμένοι από τον ενθουσιασμό, τρέχοντας και φωνάζοντας: «Σόφια! Σόφια!» Εκείνη η αποκοτιά τους προκαλούσε δέος και θαυμασμό.

Οι ανώτεροι στρατιωτικοί τούς αγνάντευαν εμβρόντητοι από το ελληνικό παρατηρητήριο. Ήταν εκεί το Συμμαχικό Επιτελείο και ο ίδιος ο Γάλλος αρχιστράτηγος Γκυγιωμά.

- Qu'est ce que c'est? ρώτησε ο αρχιστράτηγος.

- Perdre le fil, του απάντησε ο Έλληνας σηκώνοντας τους ώμους.

Του κάκου χτυπούσαν, τατάαατα! Τατάαατα! Τα τα τα τα τα! οι σάλπιγγες του Στρατηγείου σημαίνοντας στο διαπασών «αποχώρηση».

Τελικά, αναγκάστηκαν οι αξιωματικοί να παραβγούν τους στρατιώτες και να σχηματίσουν φράχτη με τα ξίφη τους για να τους συγκρατήσουν και να τους γυρίσουν πίσω.

Ο Νικήτας έτρεχε έξαλλος με υψωμένη την ξιφολόγχη και έπεσε πάνω στον νησιώτη, τον διμοιρίτη. Εκείνος τον συγκράτησε λέγοντας: «Μέχρι εδώ, Αρκά. Κερδίσαμε!» Τον κοίταξε σαστισμένος. Έπειτα γύρισε πίσω και το βλέμμα του έψαχνε τον Αριστείδη. Δεν τον έβλεπε και άρχισε να φωνάζει. «Αριστείδη! Αριστείδη!» Τον έζωσαν τα μαύρα φίδια. «Εδώ ήταν. Πολεμούσαμε μαζί», έλεγε στο διμοιρίτη που προχωρούσε δίπλα του.

Στο γυρισμό σκόνταφταν πάνω σε τραυματίες και σε σκοτωμένους. Ο παπάς, με το όπλο στον ώμο, παρηγορούσε τους λαβωμένους και μετάλαμβανε τους ετοιμοθάνατους. Εκεί, πεσμένος σε ένα χαντάκι, ήταν και ο Αριστείδης κομμένος στα δύο από την οβίδα του εχθρού. Το κορμί με το κεφάλι βουλιαγμένο μέσα σε ένα αγιόκλημα. «Άριστείδηηηη!», ούρλιαξε ο Νικήτας και η κραυγή του ρίγησε το μπαρουτοκαπνισμένο τοπίο. Όρμησε στο χαντάκι και έβγαλε τον σκοτωμένο από το αγιόκλημα κλαίγοντας. Του έκλεισε τα μάτια και τον φίλησε. «Κυρ-δάσκαλε, είναι το σταυραδέρφι μου!» είπε και άρχισε να μαζεύει το υπόλοιπο σώμα. Τον ανασυγκρότησε, του σταύρωσε τα χέρια και στάθηκε όρθιος.

- Ζωή σε λόγου σου, φίλε. Καλή παρηγοριά. Να περιμένεις εδώ. Θα ξαναγυρίσω, είπε ο διμοιρίτης.

Ο Νικήτας κάθισε δίπλα στο πτώμα του Αριστείδη και του μιλούσε: «Πήραμε πίσω το αίμα τ' Αναστάση, αδερφέ μου! Και κείνος σε πήρε κοντά του να τον συντροφεύεις με τη φλογέρα. Κι εγώ έμεινα μονάχος κι έρημος».

Τίνος να ειπώ το ντέρτι μου, το ντέρτι της καρδιάς μου;

Όμως οι Έλληνες πολεμιστές δεν σταμάτησαν. Συνέχιζαν απτόητοι με την κεκτημένη ορμή τους, αψηφώντας το θάνατο, μεθυσμένοι από τον ενθουσιασμό, τρέχοντας και φωνάζοντας: «Σόφια! Σόφια!» Εκείνη η αποκοτιά τους προκαλούσε δέος και θαυμασμό.